

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

13 december 2005

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de dames Katleen Martens en Linda Vissers en de heren Roland Van Goethem,
Frans Wymeersch, John Vrancken en Thieu Boutsen –**

**betreffende de mogelijkheden tot alternatieve aanwending van de
Limburgse steenkoolreserves**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De laatste 35 jaar treffen oliecrisisen ons met een bijna klokvaste regelmaat. Tot nu toe kenden we drie ‘breuken’ namelijk de crisis van 1970, die van 1980 en nu de crisis van 2005. Ook in de toekomst zijn er dergelijke crisisen te verwachten.

Het oppompen van petroleum is gelimiteerd, een gift van de natuur, met dus eindige reserves die eens uitgeput zullen geraken. De oliegebieden buiten OPEC bereiken hun productiepiek binnen 5 jaar. Sinds de jaren 60 werden er geen grote olievelden in het Midden-Oosten meer gevonden: het hoogtepunt qua ontdekkingen ligt op het einde van de jaren 60. In 33 van de 48 grootste producerende landen is er thans minder productie. De nieuwe bronnen in West-Afrika zijn bescheiden, de olievelden in de diepzee te duur.

M. King Hubbert, de vader van de ‘piek-olietheorie’, stelt dat de productie van een olieveld piekt 40 jaar na de ontdekking. De USA volgt dit patroon perfect: de olievondsten piekten in de jaren 30, de productie in de jaren 70. Op wereldvlak piekten de vondsten in de jaren 60 en dus piekt de productie 40 jaar later, dit wil zeggen nu. Met andere woorden vanaf 2000 gaat de productie naar beneden: het einde van het olietijdperk is nakend.

We beleven een historisch moment: de olieproductie piekt en zal vanaf nu dalen. Reeds de helft van wat we ooit zullen bovenhalen, werd opgepompt.

De vraag naar petroleum is quasi oneindig. Naarmate de bevolking en de welvaart stijgen groeit de consumptie van olie: 3,6% in 2004, 1,9% in 2005 en naar schatting 2,1% in 2006. Tegen 2025 zou de vraag met 50% toenemen naar 125 miljoen vaten per dag (nu 85 miljoen vaten). Sinds het midden van de jaren 80 verbruiken we jaarlijks meer olie dan we er vinden. Vandaag ontdekken we voor elke twee vaten die we oppompen, maar één nieuw.

De ‘gap’, de steeds maar grotere discrepantie tussen vraag en aanbod, veroorzaakt een stijgende langetermijntrend van de olieprijs. De piek van 80 dollar per vat is realistisch en in de toekomst mag men een prijs verwachten van 100 \$, zelfs 200 \$ bij paniekreacties of ten gevolge van speculaties.

De stijgende tendens van de prijs is niet geleidelijk – wat het mogelijk zou maken onze economie aan te passen – maar wordt gekenmerkt door cyclische

schokken, nog versterkt door internationale speculaties en kartelvorming, waardoor telkens opnieuw onze welvaart zwaar wordt getroffen. De olie-industrie maakt een slingerbeweging tussen overvloed en schaarste, tussen verslavend spotgoedkoop en peperduur zwart goud.

Vele landen zoals Nederland, Duitsland en Engeland zijn de gelukkige bezitters van ondergrondse energievoorraden, zodanig dat zij in zekere mate beschermd zijn tegen de internationale energiespeculaties omdat zij mee profiteren van de monopoliewinsten, gegenereerd door de schaarste van de fossiele voorraden.

Ook Vlaanderen heeft zo’n natuurlijke hulpbron, de steenkool- en of gasreserves in Limburg en Antwerpen, doch de regering doet praktisch niets om de exploitatie ervan te bevorderen. Zelfs op middellange termijn zal het wellicht niet mogelijk zijn om hier aan klassieke steenkoolwinning te doen, maar door het ondergronds vergassen of ontgassen van de koollagen kan men een belangrijke druk uitoefenen op de importprijs van energie.

Dit levert twee extra voordelen op, een economisch en een ecologisch. Op basis van steenkoolgas kan een carbochemie uitgebouwd worden. Aldus respecteert men trouwens de Kyoto-normen omdat steenkoolgas praktisch even milieuvriendelijk is als aardgas en de vergassing zelf weinig milieuschade veroorzaakt.

De ontginbare reserve is twintig keer zo groot als de totale hoeveelheid die in de Limburgse mijnen werd bovengehaald. Ons Limburgs bekken heeft nog vele miljarden ton aan voorraden. Door de projectgroep ‘Grondstoffen’ werden 6 gebieden afgebakend met verhoogde gasconcentratie. Het totale gehalte aan koollaagmethaan bedraagt ongeveer 132 miljard m³ waarvan 53 miljard m³ winbaar wordt geacht. Zelfs met alleen maar ontgassing zou tussen 50 en 70 miljard m³ gas kunnen worden gewonnen.

De noodzakelijke investeringen en technische know-how lenen zich perfect tot het opzetten van een PPS-constructie.

De ontginning van steenkoolgas uit de Limburgse ondergrond zou ook de broodnodige nieuwe economische impuls aan de provincie kunnen geven. Economisch gaat het Limburg inderdaad niet voor de wind; sinds 2000 zijn er in Limburg 11.000 arbeidsplaatsen verloren gegaan. Van een of andere industriële investering van enige omvang is tot op heden geen sprake. De gasontginning zou voor industrieel

Limburg een nieuwe start kunnen betekenen. Limburg moet een tweede kans krijgen en net zoals in de USA, Engeland en Duitsland gebeurt, moet men resoluut opteren voor steenkoolmethaan, onze enige overblijvende fossiele reserve.

Katleen MARTENS

Linda VISSERS

Roland VAN GOETHEM

Frans WYMEERSCH

John VRANCKEN

Thieu BOUTSEN

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op de stijgende olie- en gasprijzen;
- gelet op de stijgende vraag naar energie;
- gelet op de economische achterstelling van de provincie Limburg;
- gelet op de potentiële mogelijkheden van het Limburgse steenkoolbekken;
- gelet op de locatiegebonden tegenvallende resultaten van een eerste proefboring in 1992 te Peer;
- overwegend dat Monte-Carlo-simulaties voor het inschatten van de haalbaarheid van conventionele koollaagmethaanwinning (CBM) aantonen dat er een reële kans bestaat dat er economisch rendabel CBM-projecten kunnen worden opgezet in het Kempens bekken;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° in te gaan op de vraag van het VITO om een grondige macro-economische analyse van de gasmarkt te laten maken;
 - 2° via een PPS-project een CBM-testveld te openen om de laatste onzekerheden over de economische rentabiliteit van conventionele koollaagmethaanwinning weg te nemen.

Katleen MARTENS

Linda VISSERS

Roland VAN GOETHEM

Frans WYMEERSCH

John VRANCKEN

Thieu BOUTSEN
